

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 86.106.2025 / ID 9470
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії БУЯНОВСЬКА Леся Юріївна, 1992 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2014 році Одеський національний університет імені І. І. Мечникова за спеціальністю «Географія» та здобула кваліфікацію магістра з географії. Навчається в аспірантурі в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова, Міністерство освіти і науки України, м. Одеса, з 2021 року до цього часу, успішно виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Географія».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 86.106.2025, утворена наказом ректора Одеського національного університету імені І.І. Мечникова від 27 травня 2025 року № 1100-18, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Віталія СИЧА, доктора географічних наук,

професора, завідувача кафедри економічної та соціальної географії і туризму Одеського національного університету імені І. І. Мечникова,

Рецензента – Антоніни ШАШЕРО, кандидата географічних наук, доцента, доцента кафедри економічної та соціальної географії і туризму Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Офіційних опонентів – Ірини ГУКАЛОВОЇ, доктора географічних наук, професора, провідного наукового співробітника відділу суспільно-географічних досліджень Інституту географії Національної академії наук України;

Василя ДЖАМАНА, доктора географічних наук, професора, професора кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Катерини СЕГІДИ, доктора географічних наук, професора, професора кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна,

на засіданні 11 липня 2025 року прийняла рішення про присудження БУЯНОВСЬКІЙ Лесі Юріївні ступеня доктора філософії з галузі знань 10 – Природничі науки, за спеціальністю 106 – Географія на підставі прилюдного захисту дисертації «Геодемографічний аналіз Одеського регіону в умовах зміни адміністративно-територіального устрою».

Дисертацію виконано в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова Міністерства освіти і науки України, м. Одеса.

Науковий керівник: Вікторія ЯВОРСЬКА, доктор географічних наук, професор, декан геолого-географічного факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, виконаного українською мовою.

1. Актуальність теми дисертації та її зв'язок з державними програмами, науковими напрямками університету та кафедри. Актуальність дисертаційної роботи визначається тим, що сучасні трансформаційні соціально-економічні процеси в Україні, зокрема адміністративно-територіальна реформа, суттєво впливають на територіальну організацію суспільства і систему розселення населення зокрема. Як наслідок адміністративної реформи, в Одеському регіоні спостерігаються суттєві відмінності у природному й механічному русі населення, структурі зайнятості, урбанізаційних тенденціях та віковій структурі населення в межах новостворених громад і районів. У зв'язку з цим виникає потреба у комплексному геодемографічному аналізі, що дозволяє оцінити сучасні тенденції та спрогнозувати подальший розвиток демографічної ситуації в умовах нової територіальної організації. Актуальність теми обумовлена також необхідністю наукового обґрунтування регіонального розвитку та прийняття відповідних управлінських рішень в демографічній та соціальній політиці в умовах формування розривів у розвитку між центром і периферією в регіоні.

Результати дисертаційного дослідження впроваджені при виконанні науково-дослідної роботи на кафедрі економічної та соціальної географії і туризму «Особливості формування регіональних рекреаційних комплексів в Українському Причорномор'ї» (тема № 316 тематичного плану ОНУ імені І.І. Мечникова, номер державної реєстрації НДР 0121U113483), термін виконання: 01.09.2021-31.12.2025 рр.

2. Особистий внесок здобувача. Дисертаційне дослідження виконане авторкою самостійно та містить наукові положення, розроблені особисто здобувачкою. У роботі використані авторські розрахунки, аналітичні узагальнення, а також ілюстративний матеріал у вигляді картограм, графіків і таблиць, створених на основі проведених досліджень. Авторка самостійно зробила збір та обробку статистичних, картографічних і літературних джерел, визначила концептуальні підходи, теоретико-методологічні та методичні обґрунтування, сформулювала висновки.

3. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів і запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Ступінь достовірності результатів проведених досліджень, висновків та рекомендацій, що викладені у дисертації, забезпечено використанням адекватних методів дослідження, презентабельністю та сучасністю інформаційно-статистичної бази дослідження, використанням ідей авторитетних вчених для вирішення завдань і досягнення поставленої мети. Інформаційну базу дисертаційної роботи становлять статистичні дані та матеріали Державної служби статистики України, нормативно-правові документи, вітчизняні та міжнародні наукові праці, тощо. На основі проведеного аналізу запропоновано результати дослідження використовувати органами державної влади та місцевого самоврядування при формуванні та реалізації регіональної політики, зокрема в аспектах

територіального планування, оптимізації мережі соціальної інфраструктури та управління міграційними процесами тощо.

4. Наукова новизна результатів дисертації полягає в тому, що вперше здійснено комплексний геодемографічний аналіз та геодемографічне районування Одеського регіону на засадах нового адміністративно-територіального устрою із урахуванням просторових відмінностей геодемографічного процесу та геодемографічної ситуації Одеського регіону; розроблено методику виділення геодемографічних кластерів, геодемографічних груп та геодемографічних осередків в геодемографічному районуванні регіону, що дозволяє використовувати їх як просторову основу для формування регіональної демографічної політики; виявлено просторові розбіжності у формуванні геодемографічних кластерів, районів та осередків в межах Одеського регіону, що виникають внаслідок невідповідності між сучасними адміністративними межами районів і фактичними ареалами поширення демографічно однорідних територій. Вдосконалено теоретико-методологічні підходи до аналізу геодемографічних процесів та геодемографічної ситуації в умовах адміністративно-територіальних трансформацій; наукове розуміння впливу адміністративно-територіального устрою на просторову організацію та динаміку геодемографічних процесів регіону.

5. Теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної роботи полягає в обґрунтуванні закономірностей трансформації геодемографічних процесів Одеського регіону в умовах зміни адміністративно-територіального устрою. Уточнено понятійно-категоріальний апарат дослідження та поглиблено уявлення про вплив адміністративно-територіального устрою на просторову організацію та динаміку геодемографічних процесів регіону. Розкрито механізми взаємозв'язку між адміністративно-територіальними змінами та динамікою геодемографічної ситуації на регіональному рівні. Отримані положення можуть бути використані для подальшого теоретичного узагальнення геодемографічних процесів в умовах трансформації адміністративно-територіального устрою. Практичне використання результатів дослідження органами державної влади та місцевого самоврядування можливе при формуванні та реалізації заходів регіональної політики, зокрема в аспектах територіального планування, оптимізації мережі соціальної інфраструктури та управління міграційними процесами, результати дослідження можуть бути використані у процесі вдосконалення адміністративно-територіального устрою, зокрема для обґрунтування меж територіальних громад та адміністративних районів на основі реальних демографічних і просторових відмінностей.

6. Оцінка структури та обсягу дисертації, її мови та стилю. Дисертація «Геодемографічний аналіз Одеського регіону в умовах зміни адміністративно-територіального устрою» за своєю структурою, мовою та стилем викладу, оформленням відповідає вимогам МОН України та освітньо-наукової програми «Географія».

7. Оцінка роботи щодо ознак академічного плагіату. Дисертаційна робота була перевірена автоматизованим сервісом пошуку плагіату Strikeplagiarism. Результати перевірки зафіксовано у Довідці сектору

моніторингу Наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова від 5 травня 2025 р. Оригінальність – 97,44%. Відповідно до висновку Комісії з етики та академічної доброчесності геолого-географічного факультету ОНУ імені І. І. Мечникова, виявлені подібності й текстові збіги стосуються загальновідомих фактів, подій та явищ. Окремі фрази, твердження та терміни є сталими у навчальній і науковій літературі з теми дисертаційного дослідження. Виявлені текстові збіги не стосуються наукової новизни роботи та не впливають на отримані автором висновки. Оформлення цитувань і наукового апарату є коректним. Таким чином, виявлені текстові збіги не є плагіатом та не тягнуть за собою порушення автором принципів академічної доброчесності. Дисертаційна робота є самостійним дослідженням.

Дисертація БУЯНОВСЬКОЇ Лесі Юріївни за обсягом, структурою, мовою, стилем викладення, а також оформленням відповідає вимогам освітньо-наукової програми «Географія» і вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44 (зі змінами).

Здобувачка має 10 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 – статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України; 5 – публікації, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дослідження (фахові видання категорії Б):

1. **Буяновська Л.Ю.**, Григорьев О.В., Яворська В.В. Сучасний стан геодемографічних процесів в Одеському регіоні на засадах нового адміністративного устрою. *Вісник Одеського національного університету. Географічні та геологічні науки*. Т. 27. Вип. 2(41). 2022. С. 137-146. [https://doi.org/10.18524/2303-9914.2022.2\(41\).268712](https://doi.org/10.18524/2303-9914.2022.2(41).268712)
2. **Буяновська Л.Ю.**, Яворська В.В., Безуглий В. В. Демографічний потенціал Одещини: регіональні особливості. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Географічні та геологічні науки*. Т. 28. Вип. 2(43). 2023. С. 25–36. [https://doi.org/10.18524/2303-9914.2023.2\(43\).292731](https://doi.org/10.18524/2303-9914.2023.2(43).292731)
3. **Буяновська Л.Ю.**, Яворська В.В. Географічні аспекти сучасної демографічної трансформації Одеського регіону. *Вісник Одеського національного університету. Географічні та геологічні науки*. Т.29. Вип. 2(45). 2024. С. 56–64. [https://doi.org/10.18524/2303-9914.2024.2\(45\).318031](https://doi.org/10.18524/2303-9914.2024.2(45).318031)
4. **Буяновська Л.Ю.**, Яворська В.В. Система розселення в Одеському регіоні в умовах нового адміністративного устрою. *Науковий вісник Чернівецького університету : Географія*. Вип. 849. 2024. С. 184-197. <https://doi.org/10.31861/geo.2024.849.184-197>

Публікації в наукометричних виданнях (категорії А):

5. Bezugly, V., Kostaschuk I., Kisil, R., Yavorska, V., & **Buyanovska, L.** (2024). World Heritage: features, composition, and tourist significance. *Journal of Geology, Geography and Geoecology*, 33(3), 440-452. <https://doi.org/https://doi.org/10.15421/112441>

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Яворська В. В., **Буяновська Л. Ю.**, Медведников Б. В. Геодемографічні дослідження при підготовці географів-здобувачів вищої освіти в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова. Ґрунти в сучасному світі: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції до 55-річчя кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (м. Одеса, 23-24 грудня 2022 р.). Одеса: ОНУ, 2022. С. 95-99.
7. Яворська В. В., **Буяновська Л. Ю.** Теоретичні і методичні підходи геодемографічних досліджень. Моделі міждисциплінарних та міжгалузевих освітніх та освітньо-наукових програм в умовах військового стану: виклики та варіанти впровадження: Матеріали III міжнар. конф. (Одеса, 8-9 вересня 2023 р.). Одеса: ОНУ, 2023. С. 169-173.
8. **Буяновська Л. Ю.**, Яворська В. В. Геодемографічні процеси в Одеському регіоні: ресурсний підхід оцінки потенціалу. Ґрунтово-земельні ресурси України: мат-ли всеукраїнської наукової конференції молодих вчених (м. Одеса, 24-25 листопада 2023 року). Одеса: ОНУ, 2023. С. 22-24.
9. **Буяновська Л. Ю.**, Яворська В. В. Методика суспільно-географічного дослідження геодемографічних процесів регіонального рівня. Географічна наука: виклики, проблеми та інновації: мат-ли Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченій пам'яті та 85-річчю з Дня народження професора О.Г. Топчієва (м. Одеса, 22 липня 2024 року). Одеса: ОНУ, 2024. С. 18-23.
10. **Буяновська Л. Ю.**, Яворська В.В. Геодемографічний аналіз Одеського регіону за нового адміністративного устрою: стан та прогнози. Ґрунтово-земельні ресурси України: мат-ли II всеукраїнської наукової конференції молодих вчених (м. Одеса, 22-23 листопада 2024 р.). Одеса: ОНУ, 2024. С. 19-21.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та висловили зауваження:

Рецензент: Шашеро Антоніна Миколаївна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри економічної та соціальної географії і туризму Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Оцінка позитивна. Висловлені зауваження.

Автор стверджує, що особливо в південних районах Одеської області новий адміністративно-територіальний устрій суттєво вплинув на демографічну ситуацію та на етнонаціональну структуру (§ 1.3 стор. 56). Так, Болградський район після укрупнення втратив частину своєї етнічної однорідності. До укрупнення в бувшому Болградському районі мешкала висока частка болгарського населення, що сприяло збереженню національної ідентичності. До складу ж укрупненого району ввійшли села з домінуванням інших етносів, що призводить до поступової асиміляції та зниження частки болгарського населення. Аналогічна ситуація спостерігається в бувшому Татарбунарському районі, в якому після укрупнення та входження до складу Білгород-Дністровського району спостерігається значний відтік молоді до Одеси та Одеської агломерації. У результаті чого територія колишнього

Татарбунарського району перетворюється на демографічно вразливу зону з високими темпами природного скорочення людського потенціалу. З другого боку, автор пише про необхідність знову ж укрупнення громад.

На нашу думку, було б доцільним розробити прогнози щодо геодемографічних процесів з урахуванням саме питань етнічності населення відповідно до подальшого укрупнення.

Опонент: Гукалова Ірина Володимирівна, доктор географічних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу суспільно-географічних досліджень Інституту географії Національної академії наук України. Оцінка позитивна. Висловлені зауваження:

1. На с. 19 автор визначає мету дослідження як «... комплексне вивчення геодемографічної ситуації Одеського регіону на засадах нового АТУ...» і робить таким чином типову для багатьох здобувачів помилку, характеризуючи *засіб досягнення*, а не саму мету. Являючи собою запланований кінцевий результат, мета в даному дослідженні – це розробка і апробація методики геодемографічного районування на мезорівні, виконаного з урахуванням нового АТУ та її апробація на прикладі Одеського регіону. Більш чіткого визначення потребує і об'єкт дослідження, яким, на наш погляд є населення регіону дослідження. А територіальна організація населення і геодемографічні процеси – як основний фактор її змін і основа формування адміністративно-територіального устрою – складають разом предмет дослідження.

2. Власне методичні положення, формули і понятійні уточнення дещо розпорошені у роботі, зокрема вони схарактеризовані у другому та четвертому розділах, хоча зазвичай методику і алгоритм дослідження вміщують у теоретико-методологічному розділі. Це, можливо, і відповідає логіці і специфіці даного дослідження, але разом з цим ускладнює загальне сприйняття результатів.

3. Висновки до розділів носять дуже абстрактний і формальний характер, хоча вони мають містити проміжні результати систематизації опрацьованих наукових праць, особливостей застосування тих чи інших інструментів дослідження, виявлених географічних тенденцій тощо. В окремих випадках в них продубльовані речення попередніх параграфів.

4. У п.2.1 (Історія заселення Одеського регіону) при детальному розкритті дорадянських тенденцій недостатня увага приділена висвітленню демографічних змін радянського періоду через індустріалізацію, колективізацію, міграційні процеси, втрати Другої світової війни (особливо значні серед єврейського населення), також недостатньо розкритий період після проголошення незалежності України.

5. Назву п.4.3. «Часткове геодемографічне районування» вважаємо невдалою. Така назва натякає скоріше на певну незавершеність чи фрагментарність районування, але не на аналіз за окремими складовими. Коректніше було б назвати «Покомпонентне районування» або «Районування за окремими складовими геодемографічної ситуації». В цьому ж п. 4.3 дещо порушено послідовність викладу матеріалу: у 4.3.1 йдеться про народжуваність, у 4.3.2 – про життєвість, у 4.3.3 – про смертність, хоча показник життєвості є результатом співвідношення народжуваності і смертності, отже мав би

розглядатися останнім.

6. Незважаючи на те, що дисертантка має безперечні і нові здобутки, розділ «Висновки» обійшовся без формулювання наукової проблеми, за вирішення якої присуджується науковий ступінь. Очевидно, що якби більш чітко була сформульована мета дослідження, то формулювання вирішеної наукової проблеми було б автоматичним і додало б завершеності цьому ключовому розділу роботи. Натомість у висновки чомусь не винесено доробок автора щодо порайонного пошуку відповідності реальної ситуації з міським розселенням правилу «ранг-розмір», а ці результати вважаємо дуже важливими з огляду на пропозиції щодо дооб'єднання територіальних громад у регіоні дослідження.

7. В роботі присутні окремі неточності, технічні помилки, є недозаповнена таблиця (табл. 2.11), трапляються некоректні вислови (с. 41: «...можна виділити декілька основних підходів до вивчення геодемографічного аналізу». На с.169, с.171 є повторення абзаців.

Опонент: Джаман Василь Олексійович, доктор географічних наук, професор, професор кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Оцінка позитивна. Висловлені зауваження:

1. У дисертаційній роботі доцільно було використати (розрахувати) показники *потенціалу поля демографічного впливу міст* та визначити його значення (кореляцію) для геодемографічних процесів в регіоні і на формування Одеської агломерації.

2. Важливим методичним підходом у дослідженні систем розселення і формування міських агломерацій є застосування *потенціалу поля міського розселення* регіону. Тому робота би виграла при використанні цього показника.

3. Із рисунку 2.14 (с. 121) складається враження, що Одеська міська агломерація буде розвиватись і на акваторії Чорного моря. Концентричні кола у межах акваторії моря потрібно зняти.

4. В умовах поліетнічності Одеського регіону доцільно було визначити вплив національної структури населення на демографічні процеси і демографічну ситуацію через показники народжуваності, смертності, природного приросту, міграційної мобільності, вікової структури тощо, які мають етнічні особливості, суттєві міжетнічні відмінності та визначають демографічний потенціал окремих етнічних груп, що мають просторові відмінності (конкретну географічну прив'язку).

5. Автором не правильно вжито вислів «збройний конфлікт в Україні» (на с. 36), адже це *війна росії проти України*.

6. Зауваження по картографічному оформленню:

а) при використанні способу картограми (для відображення територіальних відмін відносних кількісних показників) необхідно застосовувати різну інтенсивність кольору, а не різні кольори (рис. 2.8, 4.4, 4.5, 4.13, 4.14, 4.29 - 4.32);

б) зустрічається дублювання (повторення) на сусідніх картосхемах одного тематичного показника – наприклад, народжуваність на рис. 4.4 і 4.5, тому

картосхема 4.4 є зайвою; подібні повторення є на картосхемах 4.7 і 4.8, 4.10 і 4.11 тощо.

7. У дисертаційній роботі зустрічаються технічні помилки: у таблиці 2.11 (с. 101) вказані тільки 5 районних систем міського розселення, 2 районні системи відсутні – Одеська і Болградська; на рис. 3.5 (с. 134) не вказана географічна прив'язка двох колових діаграм «Національного складу», національна група білорусів вказана двічі (самостійно і спільно в групі з молдованами, вірменами, гагаузами, циганами), не вдало підібрана гама кольорів – за певними національностями «закріплені» відповідні кольори (див. «Національний атлас України», с. 274 - 275); у табл. 3.8 (с. 147), на рис. 3.10 (с. 148), 3.11 (с. 151) - не вказані одиниці вимірювання; на рис. 3.12 (с. 153) не вказано, що означають 3 кольори; допущені помилки у побудові трикутних демографічних моделей (с. 161 - 162).

Опонент: Сегіда Катерина Юріївна, доктор географічних наук, професор, професор кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Оцінка позитивна. Висловлені зауваження:

1. Зазначено, що «...дослідження базується на міждисциплінарному підході...» (с. 21), проте в самій роботі міждисциплінарний підхід не розкрито в повній мірі. Увага акцентується лише на те, що «...геодемографія є міждисциплінарною галуззю науки...пройшла шлях ... до сучасного міждисциплінарного підходу, що використовує великі обсяги даних та статистики, ГІС-технології та математичне моделювання» та «...завдяки міждисциплінарному підходу геодемографія не лише пояснює існуючі демографічні тенденції, а й дає можливість прогнозувати майбутні зміни у складі та розміщенні населення, що є важливим акцентом для розробки ефективної державної політики у сфері демографії та регіонального розвитку» (с.28).

2. Зазначено, що «...ГДС формується під впливом ряду факторів, серед яких рівень добробуту, доступність медичних послуг, культурні та релігійні традиції, державна та регіональна політика, тощо. Важливим фактором є і екологічні зміни: кліматичні зміни, забруднення та трансформації навколишнього...» (с. 39), проте не зазначено безпековий чинник та вплив або можливий вплив війни, мало уваги приділено зовнішнім геополітичним і макроекономічним чинникам (міграційні тренди, війна, євроінтеграційні процеси), які мають потужний вплив на демографічну структуру південних регіонів України.

3. У роботі розглядається вплив адміністративно-територіального устрою на формування геодемографічних процесів Одещини, зазначається, що «...реформа децентралізації та створення об'єднаних територіальних громад (ОТГ), розпочата в Україні у 2015 році, стала прикладом того, як адміністративні трансформації прямо впливають на демографічну ситуацію...» (с. 53), «...адміністративні зміни можуть призвести до нівелювання локальних етнокультурних особливостей, поглиблення асиміляційних процесів і руйнування традиційних форм життя в етнічних поселеннях з одного боку, або ж посилення соціальних криз з іншого...» та «...адміністративно-територіальний

устрій є потужним інструментом впливу на геодемографічні процеси регіону... формує просторову нерівність, впливає на рівень якості життя та доступності послуг між центром і периферією, впливає на динаміку народжуваності, смертності та міграційних процесів...» (с.54), представлено механізм впливу адміністративно-територіального устрою на геодемографічні процеси (рис. 1.1., с. 55). На нашу думку, варто окремо наголосити на геодемографічному чиннику як одному із тих, який був врахований (або мав би бути врахований) при об'єднанні територіальних громад, відповідно, визначаючи вплив варто було б говорити про пряму та зворотню його дію.

4. У роботі ведеться мова про «структурно-вікові деформації», «структурно-демографічні деформації», «структурні деформації населення» (підрозділ 2.4), зазначається про «...новітня негативна деформація...», «...позитивні деформації у структурі...» (с.117). Не зрозуміло, чому дисертантка одразу визначає деформації (а не структуру населення) як об'єкт дослідження і за який період та на основі чого визначаються саме деформації, а не зміни або особливості.

5. Безумовною перевагою дослідження є авторська методика виділення геодемографічних кластерів, груп та осередків в геодемографічному районуванні регіону та її апробація на матеріалах 91 територіальної громади Одеської області. Проте уточнення потребують деякі положення: чому обрано саме запропоновано бально-градаційний, у чому саме його перевага? Як за відображеними показниками інтегрального геодемографічного районування на рис. 4.35 та 4.36 ідентифікувати кластери, групи та осередки? Також зазначається про «...зони демографічного потенціалу помірної стійкості...», «...осередки стабілізаційного типу...» (с.246) тощо, проте на чому побудовані такі характеристики не висвітлено.

6. Проведене дослідження безумовно дало змогу виявити регіональні та мікрорегіональні особливості геодемографічних процесів і стану геодемографічної ситуації в межах територіальних громад Одеського регіону. На нашу думку, значно підсилило б дослідження й авторська розробка конкретних засад і заходів демографічної політики, а також науково-обґрунтованих підходів до подальшого вдосконалення адміністративно-територіального устрою Одеської області на основі визначених функціональних дисбалансів у територіальній структурі населення.

7. До технічних зауважень слід віднести наявність у тексті дисертації описок та граматичних помилок, стилістичних неточностей:

- «нвселених пунктів» замість «населених пунктів» (с. 85), «смертністі» замість «смертності» (с.144), «Україна» замість «в Україні» (с. 144), «обалвті» замість «області» (с. 177), «можель» замість «модель» (с. 207), «уже» замість «дуже» (с.241), у назві рис.4.7 пропущено слово «населення», у легенді рис. 4.7 та рис. 4.21 зайве на «1000 осіб», що теж потребує коригування;

- на рис. 4.1. (с.171) в легенді вказано «розподіл території...», вочевидь, мова йде про розподіл певного показника по території. На рис. 4.5, 4.6 рівень народжуваності варто було б відобразити одним кольором різної інтенсивності, на рис. 4.13, 4.14, 4.16 тощо при переході через 0 варто відображати двома

кольорами різної інтенсивності. На «Рис. 2.10. Статеві-вікова структура населення Одеського регіону на 2022р.» (с.116) не вказані одиниці виміру; на «Рис. 2.11. Структурні деформації населення Одеської області за пірамідою 2022 р.» (с.117) не зрозуміло, як саме відображені деформації; на «Рис. 2.9. Аналіз динаміки типів геодемографічного процесу (ГДП) Одеського регіону за період 1990-2022 рр.» (с.112) відображено саме динаміку, безпосередньо аналіз поданий в тексті; тому у назві слово «аналіз» вочевидь зайве;

- дисертантка послуговується поняттям «індикатор народжуваності населення», виникає питання як корелюють рівень народжуваності та індикатор? також зазначається про ідеї «географічного можливізму» (с.29), ймовірно краще послуговуватися усталеним поняттям посибілізму.

Голова ради: **Сич Віталій Андрійович**, доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри економічної та соціальної географії і туризму Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Виступ позитивний. Без зауважень.

Здобувачка надала обґрунтовані відповіді на висловлені зауваження опонентів та рецензента, а також на інші запитання та показала високий науковий рівень у ході дискусії. Зазначені зауваження не впливають на основні наукові висновки та загальне позитивне враження від дисертаційної роботи.

Результати відкритого голосування:

"За" – 5 (п'ять) членів ради,

"Проти" – немає,

"Утримались" – немає.

На підставі прилюдного захисту та результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада ДФ 86.106.2025 Одеського національного університету імені І. І. Мечникова присуджує БУЯНОВСЬКИЙ Лесі Юріївні ступінь доктора філософії з галузі знань 10 – Природничі науки за спеціальністю 106 – Географія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Віталій Сич

Віталій СИЧ

*Підпис голови разової
спеціалізованої вченої ради
Віталія Сича
Проректор*

